

คุณลักษณะของผู้นำที่ประสบความสำเร็จ
ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี

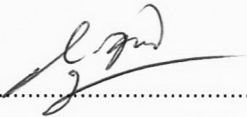
ศิริพนภา พรหมดล

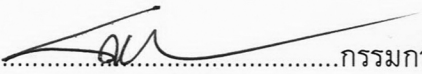
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ปีการศึกษา 2557
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

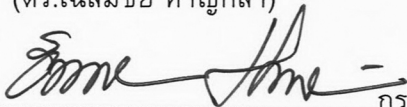
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี อนุมัติวิทยานิพนธ์ เรื่อง คุณลักษณะของผู้นำที่ประสบความสำเร็จ ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี เสนอโดยนางศิรินภา พรนภดล เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

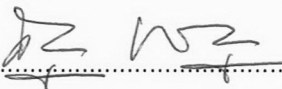

.....รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
(ศาสตราจารย์ประติษฐ์ พงศ์ทองคำ)
วันที่ 12 เดือนมกราคม พ.ศ. 2558

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์


.....ประธานกรรมการ
(ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์)


.....กรรมการ
(ดร.เจลิ้มชัย หาญกล้า)


.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัชวรณ์ หงษ์นาค)


.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(ดร.สุพจน์ เกิดสุวรรณ)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	คุณลักษณะของผู้นำที่ประสบความสำเร็จ ตามทัศนะของผู้บริหาร สถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร. เฉลิมชัย หาญกล้า ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธวัชวรรณ หงษ์นาค
ชื่อนักศึกษา	ศิรินภภา พรนภดล
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา	2557

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะผู้นำ ที่ประสบความสำเร็จตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี 2) เปรียบเทียบคุณลักษณะผู้นำที่ประสบความสำเร็จตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำแนกตาม วุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงาน ประสบการณ์การทำงาน วิชยฐานะ เขตพื้นที่การศึกษา และขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู จำนวน 358 คน คำนวณโดยสูตรของยามานะและสุมตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิตามขนาดสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำที่ประสบความสำเร็จ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.860 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที การทดสอบเอฟ และการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. คุณลักษณะผู้นำที่ประสบความสำเร็จตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี พบว่าในภาพรวมและทุกรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับลักษณะผู้นำที่ประสบความสำเร็จจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) มีความซื่อสัตย์ 2) มีความรู้เกี่ยวกับงาน 3) มีความเชื่อมั่น 4) มีสติปัญญา 5) มีแรงจูงใจ 6) มีความปรารถนาอย่างแรงกล้า

2. การเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้นำที่ประสบความสำเร็จตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู เมื่อจำแนกผู้ตอบตามประสบการณ์การทำงาน วิชยฐานะ และขนาดของสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนเมื่อจำแนกผู้ตอบตามวุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงาน และเขตพื้นที่การศึกษา ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

Thesis Title	The Characteristics of Successful Leader by the opinions of School Administrators and Teachers under Lop Buri Primary Educational Service Area Office
Thesis Advisors	Dr. Chalermchai Hankla Asst. Prof. Tashawan Hongnak
Name	Sirinnapa Pornnoppadol
Concentration	Educational Administration
Academic Year	2014

ABSTRACT

The purposes of this research were to 1) study the characteristics of successful leader by the opinions of school administrators and teachers under Lop Buri Primary Educational Service Area Office. 2) compare the characteristics of successful leader by the opinions of school administrators and teachers, classified by level of education, working position, working experience, academic rank, educational service area and school size. The 358 samples were the school administrators and teachers under Lop Buri Primary Educational Service Area Office obtained by stratified random sampling. The research instrument was a questionnaire with 0.860 reliability and analyzed by percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test, and Scheffe's test.

The findings were as follows :

1. The characteristics of successful leader by the opinions of school administrators and teachers under Lop Buri Primary Educational Service Area Office in overall and each aspects were ranked at high level, ranking mean from the highest to the lowest : honesty and integrity, knowledge of the business, self-confidence, cognitive ability, drive and leadership motivation.

2. The comparison of the characteristics of successful leader by the opinions of school administrators and teachers, found that they had statistical difference at significant level .05 when classified by working experience, academic rank and school size, however a different in characteristics of successful leader was not found when classified by education, working position and educational service area.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความเมตตาให้การสนับสนุนจาก ดร. เฉลิมชัย หาญกล้า ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธีรพรรณ หงษ์นาค กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำทางอันเป็นประโยชน์ ตลอดจนดูแลอย่างใกล้ชิด พร้อมทั้งให้กำลังใจในการดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วยความเคารพยิ่ง

ขอขอบคุณ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์ ดร.อภิสิทธิ์ ภาชนะวรรณ อาจารย์ประจำคณะ ครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ดร.วสัน ปุ่นผล อาจารย์พิเศษประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี นายวัลลภ สังข์วงศ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลท่าหลวง จังหวัด ลพบุรี และนายสำราญ ตากรวด ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทะเลวังวัด จังหวัดลพบุรี ที่กรุณา ตรวจสอบและให้คำแนะนำในการปรับปรุงเครื่องมือในการวิจัย

ขอขอบคุณผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 และเขต 2 ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ขอขอบคุณ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ ดร.สุพจน์ เกิดสุวรรณ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ในการสอบวิทยานิพนธ์ ผลประโยชน์และคุณค่าของ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมเป็นสักการบูชา พระคุณบิดา มารดา และครูอาจารย์ผู้ประสิทธิ์ ประสาทวิชาให้ผู้วิจัยตั้งแต่เยาว์วัยถึงปัจจุบัน ตลอดจนผู้มีพระคุณที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือ มาโดยตลอด

ศิริณภา พรนภดล

สารบัญ

	หน้า
หน้าอนุมัติ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
ประกาศคุุณูปการ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
สมมติฐานในการวิจัย.....	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
ผู้บริหารสถานศึกษา.....	11
ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา.....	11
ความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา.....	11
บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา.....	13
คุณลักษณะผู้นำที่ประสบความสำเร็จ.....	16
ความหมายของคุณลักษณะผู้นำที่ประสบความสำเร็จ.....	16
ความสำคัญของคุณลักษณะผู้นำที่ประสบความสำเร็จ.....	20
แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำที่ประสบความสำเร็จ.....	21
คุณลักษณะผู้นำที่ประสบความสำเร็จตามแนวคิดของเคิร์กแพตตริกและลีด	26
แรงจูงใจ.....	26
ความปรารถนาอย่างแรงกล้า.....	34
ความซื่อสัตย์.....	39

	หน้า
บทที่ 2 (ต่อ)	
ความเชื่อมั่น.....	44
สติปัญญา.....	50
ความรู้เกี่ยวกับงาน.....	56
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	63
งานวิจัยในประเทศ.....	63
งานวิจัยต่างประเทศ.....	66
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	69
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	69
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล.....	70
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ.....	71
การหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	71
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	72
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	78
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	78
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	78
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	102
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	102
สมมติฐานในการวิจัย.....	102
วิธีดำเนินการวิจัย.....	102
สรุปผลการวิจัย.....	104
อภิปรายผล.....	107
ข้อเสนอแนะ.....	111
บรรณานุกรม.....	114

	หน้า
ภาคผนวก.....	132
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	133
ภาคผนวก ข ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	140
ภาคผนวก ค รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ.....	146
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย.....	148
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในการทำ วิทยานิพนธ์.....	150
ภาคผนวก ฉ ผลการวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถามในการวิจัย (การหาค่า IOC).....	153
ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์.....	158

สารบัญตาราง

		หน้า
ตาราง 1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี.....	70
ตาราง 2	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ.....	79
ตาราง 3	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คุณลักษณะผู้นำที่ประสบความสำเร็จด้าน การมีแรงจูงใจตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี.....	81
ตาราง 4	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คุณลักษณะผู้นำที่ประสบความสำเร็จ ด้านการมีความปรารถนาอย่างแรงกล้าตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี.....	82
ตาราง 5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คุณลักษณะผู้นำที่ประสบความสำเร็จ ด้านการมีความซื่อสัตย์ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี.....	83
ตาราง 6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คุณลักษณะผู้นำที่ประสบความสำเร็จ ด้านการมีความเชื่อมั่นตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี.....	84
ตาราง 7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คุณลักษณะผู้นำที่ประสบความสำเร็จ ด้านการมีสติปัญญาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี.....	85
ตาราง 8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คุณลักษณะผู้นำที่ประสบความสำเร็จ ด้านการมีความรู้เกี่ยวกับงานตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี.....	86
ตาราง 9	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คุณลักษณะผู้นำที่ประสบความสำเร็จ ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ภาพรวมและรายด้าน.....	87
ตาราง 10	ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้นำที่ประสบความสำเร็จตามทัศนะของ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	88

ตาราง 11	ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้นำที่ประสบความสำเร็จตามทัศนะของ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลพบุรี จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงาน.....	88
ตาราง 12	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวคุณลักษณะผู้นำ ที่ประสบความสำเร็จตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน.....	89
ตาราง 13	ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ของคุณลักษณะผู้นำที่ประสบความสำเร็จ ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ด้านมีสติปัญญา.....	91
ตาราง 14	ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ของคุณลักษณะผู้นำที่ประสบความสำเร็จ ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ด้านมีความรู้เกี่ยวกับงาน.....	91
ตาราง 15	ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ของคุณลักษณะผู้นำที่ประสบความสำเร็จ ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ในภาพรวม.....	92
ตาราง 16	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวคุณลักษณะผู้นำ ที่ประสบความสำเร็จตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามวิทยฐานะ.....	92
ตาราง 17	ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ของคุณลักษณะผู้นำที่ประสบความสำเร็จ ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามวิทยฐานะ ด้านมีแรงจูงใจ.....	94
ตาราง 18	ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ของคุณลักษณะผู้นำที่ประสบความสำเร็จ ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามวิทยฐานะ ด้านมีความปรารถนาอย่างแรงกล้า.....	94

ตาราง 19	ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ของคุณลักษณะผู้นำที่ประสบความสำเร็จตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามวิทยฐานะ ด้านมีสติปัญญา.....	95
ตาราง 20	ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ของคุณลักษณะผู้นำที่ประสบความสำเร็จจำแนกตามวิทยฐานะ ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ด้านมีความรู้เกี่ยวกับงาน.....	95
ตาราง 21	ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ของคุณลักษณะผู้นำที่ประสบความสำเร็จตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามวิทยฐานะ ในภาพรวม.....	96
ตาราง 22	ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้นำที่ประสบความสำเร็จตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา.....	96
ตาราง 23	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวคุณลักษณะผู้นำที่ประสบความสำเร็จตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา.....	97
ตาราง 24	ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ของคุณลักษณะผู้นำที่ประสบความสำเร็จตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านมีความซื่อสัตย์.....	99
ตาราง 25	ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ของคุณลักษณะผู้นำที่ประสบความสำเร็จตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านมีความเชื่อมั่น.....	99
ตาราง 26	ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ของคุณลักษณะผู้นำที่ประสบความสำเร็จตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านมีสติปัญญา.....	100
ตาราง 27	ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ของคุณลักษณะผู้นำที่ประสบความสำเร็จตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านมีความรู้เกี่ยวกับงาน.....	100

ตาราง 28	ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ของคุณลักษณะผู้นำที่ประสบความสำเร็จ ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ในภาพรวม.....	101
----------	--	-----

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	9